

В результаті агрегації бухгалтерських записів виконується перехід від аналітичного до синтетичного обліку, єдність яких забезпечується при виконанні наступних умов: суми сальдо і оборотів усіх записів аналітичного обліку конкретного синтетичного рахунку при агрегації мають дорівнювати сумам сальдо і оборотів по цьому синтетичному рахунку. Агреговані показники описують не конкретну господарську операцію, а характеризують окремих економічний об'єкт, завершений процес управління, виконану функцію, вирішене завдання. Результатом виконання певної функції в системі є сукупність показників, використовуваних для конкретної мети управління або для складання форм оперативної звітності. Кожне завдання визначає формування узагальнених показників конкретної форми бухгалтерської або статистичної звітності.

На рівні процесів управління, функцій і завдань можуть також здійснюватися вибірка заданої інформації з масиву даних з угрупованням її за встановленими ознаками, підсумовування даних в різних аспектах, розрахунок відхилень (сальдирування) або визначення відносних величин. Виконання операцій над отриманими раніше показниками нижчого рівня (зіставлення показників за певні періоди, порівняння нормативно-планових і фактичних величин, розрахунок показників економічного аналізу та ін.) призводить до формування нових показників більше високого рівня. Порівняння показників окремих підрозділів з «середніми» показниками на рівні усього підприємства є додатковим джерелом інформації про ефективність внутрішньовиробничих зв'язків.

ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

***Яценко С.В., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Актуальність проблеми ефективності сільськогосподарського виробництва, зокрема галузі рослинництва, за сучасних умов виходить на перше місце серед інших важливих проблем. Вирішення та

* Науковий керівник – Островерх О.В., ст. викладач

реалізація проблеми – це формування реального добробуту населення країни, підвищення її продовольчої безпеки.

Виробництво рослинницької продукції є постійною задачею всіх господарюючих суб'єктів аграрного сектору та спрямоване на формування ринку продовольства. Ефективність розвитку рослинництва формується під впливом багатьох чинників, зокрема ґрунтового-кліматичних, технологічних, біологічних та інших, що ускладнює пошук додаткових можливостей для її підвищення.

Заходами, за допомогою яких вирішується проблема економічної ефективності вирощування озимої пшениці, є економічна оцінка організації виробничих чинників, визначення ефективності виробництва, недоліків, невирішених проблем, пошук резервів, і на цій підставі опрацювання конкретних пропозицій щодо усунення виявлених недоліків та вирішення проблем.

Економічна ефективність виробництва пшениці озимої означає одержання максимальної кількості продукції з 1 га земельної площі. В ній, як в економічній категорії, відображається дія об'єктивних економічних законів, що проявляються в подальшому зростанні результативності виробництва. Економічна ефективність показує кінцевий корисний ефект від застосування засобів виробництва і живої праці, а також сукупних її вкладень на одиницю корисного ефекту.

Економічна ефективність показує кінцевий результат від застосування всіх виробничих ресурсів й визначається порівнянням одержаних результатів й витрат виробничих ресурсів. Підвищення ефективності виробництва означає, що на кожен одиницю витрат і застосованих ресурсів одержують більше продукції і доходу. Оцінкою сільськогосподарського виробництва є критерій економічної ефективності. Ця ознака пов'язана із збільшенням виробництва споживних вартостей на основі раціонального використання виробничих ресурсів і підвищення продуктивності праці. Для обґрунтування напрямів та виявлення резервів підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва необхідно здійснити оцінку різних явищ, що відбуваються в цій галузі. Але на основі одного критерію цього зробити не можна. Тому потрібні конкретні показники, що відображують вплив різних факторів на процес виробництва. Оцінюючи ефективність галузі, слід враховувати її особливості, які значно впливають на кінцеві результати. До них відносять такі особливості:

1. Головним засобом виробництва в сільському господарстві є

земля, тоді як у промисловості - це обладнання, механізми, будівлі тощо.

2. Економічний процес відтворення переплітається з природними процесами. Засобами виробництва тут виступають живі організми, тварини й рослини, що розвиваються за біологічними законами.

3. Сільське господарство, як жодна інша галузь народного господарства, залежить від кліматичних умов, що безпосередньо впливають на організацію виробництва та формування виробничих витрат.

4. Частина виробленої продукції використовується у подальшому виробництві. Тому не вся вироблена продукція в цій галузі є товарною.

5. На відміну від промисловості в сільському господарстві робочий період не збігається з періодом виробництва.

6. Особливістю сільського господарства є сезонність виробництва в рослинництві, коли виробничий процес має найвищу й найнижчу інтенсивність. При цьому виробництво здійснюється за певними циклами: підготовка ґрунту до посіву, догляд за посівами, збирання врожаю.

Для досягнення максимального збільшення виробництва такої культури як озима пшениця потрібно визначити раціональні нормативи витрат відповідних виробничих ресурсів, необхідні витрати на підвищення якості і одержання екологічно чистої продукції, а також на охорону навколишнього середовища. Відповідно, економічну ефективність сільськогосподарського виробництва вивчають до вимог економічних законів, які його регулюють, і виробничими відносинами, в межах яких розвиваються різноманітні форми власності і види господарювання.

Визначення економічної ефективності виробництва озимої пшениці здійснюють на основі системи показників, які враховують відповідні особливості галузі. Для порівняння економічної ефективності виробництва цієї культури використовують такі показники: виробництво валової продукції рослинництва (грн.) з розрахунку на 1 га посіву на одного середньорічного працівника, на 1 люд.-год, на 1 грн. виробничих витрат; валовий та чистий дохід і прибуток на 1 га посіву, на 1 люд.-год, на 1 грн. виробничих витрат; рівень рентабельності виробництва, норма прибутку, рівень оплати праці на 1 люд.-год., на 1 середньорічного працівника.

Економічну ефективність виробництва продукції одного виду визначають за допомогою таких показників, як урожайність

сільськогосподарської культури, затрати праці на 1 ц продукції, собівартість 1 ц продукції, прибуток з розрахунку на 1 га посіву, рівень рентабельності.

Також для покращення економічної ефективності вирощування озимої пшениці треба впроваджувати нові технології по вирощуванню, збору та зберіганню врожаю, переглянути умови оплати праці працівників.

Тому, економічна ефективність виробництва озимої пшениці буде тоді, коли буде забезпечуватися максимальний вихід продукції землеробства з 1 га ріллі при найменших затратах праці і коштів на одиницю продукції.

Література.

1. Грідін О.В. Пшениця: виробництво, торгівля, споживання: матеріали Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів і молодих учених [«Економічні, екологічні та соціальні проблеми сталого розвитку аграрного сектора економіки»], (м. Харків, 1-3 жовтня 2008 року) / Міністерство аграрної політики України, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – Х.: 2008. – С. 106.